

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาหรือแรงบันดาลใจ

ความงามของศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในอดีต ที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ความเชื่อ ความเลื่อมใสศรัทธา การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความพอเพียง จากความทรงจำในอดีตความงดงามของสิ่งต่างๆ ที่ได้กล่าวมานี้ กำลังจางหายไปจากจิตใจของชนรุ่นใหม่ การปล่อยวาง สมาธิ การสำรวจทั้งทางร่างกายและจิตใจ รู้จักเพียงพอ การบังคับระงับอารมณ์ให้เป็นกลาง ไม่ดีใจมาก หรือเสียใจมาก จนขาดการควบคุมสติ การให้และการเสียสละ ผลที่เกิดขึ้นคือ ความงดงามที่บังเกิดขึ้นในจิตใจ การดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย สมถะ ซึ่งลักษณะนี้ทำให้ข้าพเจ้านึกย้อนกลับไปถึงสังคมในอดีตที่ข้าพเจ้า ได้เคยสัมผัส และได้มีโอกาสไปร่วมงานบุญที่วัด ได้พบเห็นกับบรรยากาศ การเวียนเทียน ลอยกระทง การก่อกองทราย ซึ่งเป็นความงดงามของบรรยากาศยามค่ำคืน และได้พบเห็นความสวยงามของกริยา วาจา ใจ การอ่อนน้อมถ่อมตนของคนในอดีตที่ได้มีการปลูกฝังอบรมสั่งสอนกันมา และการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย การสัญจรไปมาก็ไม่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อธรรมชาติในปัจจุบัน

ในอดีตสมัยที่อยู่ในวัยเด็กข้าพเจ้าได้เห็นและได้สัมผัสกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ต่างๆ วิธีการดำเนินชีวิตของคนในครอบครัว และคนรอบด้านที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย สมถะ ปลูกข้าว ทำการเกษตร ปลูกผัก ปลูกพืชสวนครัว หาปลา นำมาหล่อเลี้ยงชีวิตและครอบครัว มีการแบ่งปันอาหารให้แก่กัน จะสังเกตได้ว่า คนในสมัยก่อน ถึงไม่รู้จักรักกัน แต่มีการให้ที่เป็นความงดงาม อันบริสุทธิ์ คือ การเชิญขึ้นเรือนมาทานข้าวทานน้ำกัน เป็นการโอบอ้อมอารีย์ ทำให้บรรยากาศแลดูอบอุ่น รวมไปถึงศิลปวัฒนธรรม การแต่งกาย เครื่องประดับและ ทรงผม ที่ดูเรียบง่าย แต่ก่อให้เกิดเป็นความงามที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งแตกต่างกับปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันทั้งในด้านการแต่งกาย เครื่องประดับอัญมณีที่หรูหรา ฟุ่มเฟือย มีการประกวดนางงามและการเดินแฟชั่นโชว์ การแข่งขันการประกวดทำให้เกิดกิเลสขึ้นในจิตใจ การใคร่หมก คัดหมย ย้อมสีผม ทำเล็บ ล้วนแล้วแต่เป็นความงามที่ไม่เป็นธรรมชาติ การดำรงชีวิตที่ไม่รู้จักเพียงพอ และสมดุลกับสถานะความเป็นอยู่ เช่น การผ่อนค่าน์เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ สิ่งเหล่านี้ได้ถูกกล่าวถึงให้ได้เป็นแนวข้อคิดเพื่อเป็นประโยชน์กับชนรุ่นใหม่ และสามารถใช้เป็นข้อประพฤติปฏิบัติกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของคนในสังคม

พุทธบริษัทที่อยู่กันด้วยความสงบเย็น ไม่มีจิตใจเร่าร้อน ไม่มีวาจาเร่าร้อน ไม่มีการกระทำทางกายที่เร่าร้อน มันก็เย็นคือสงบเมื่อสงบก็เรียกว่าสัตว์บุรุษ “สัตว์-ตะ” ที่นี้แปลว่าสงบคือเย็น บุรุษในที่นี้ก็แปลว่าคน หญิงก็ได้ชายก็ได้ สัตว์บุรุษแปลว่าบุคคลผู้ที่มีความสงบ (ความสุขที่แท้ พุทธทาสภิกขุ น้อมถวาย กุศลเป็นอาจริยบูชาพุทธทาสรำลึก 27 พฤษภาคม 2543 หน้า 84)

1.2 แนวความคิด

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอถึงความงามของรูปทรงมนุษย์ ที่เกิดจากความเรียบง่าย ของ อิริยาบถ เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับและทรงผมของสตรีล้านนาในอดีต เป็นสื่อผ่านผลงาน จิตรกรรมโดยใช้เส้น สี รูปทรง พื้นที่ว่าง เป็นทัศนธาตุหลัก

1.3 ความสำคัญของประเด็นที่นำเสนอ

ความงามทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในอดีต เครื่องแต่งกาย อุปนิสัย และวิถีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย เป็นสิ่งดีงามที่ควรช่วยกันอนุรักษ์เก็บรักษา และมนุษย์ควรจะนำมาใช้ในวิถีการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต อย่างน้อยก็จะ ได้กำหนดบังคับจิตใจของตนเองให้รู้จักเพียงพอ ไม่โลภ ฟุ้งพองใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ จิตใจก็จะไม่ ฟุ้งซ่าน ความงามของจิตใจก็จะบังเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเรียบง่าย สังคมก็จะมี การเห็นอก เห็นใจกันมากขึ้น การชิงดีชิงเด่นก็จะลดน้อยลง สันติสุขก็จะบังเกิดขึ้นในสังคมตลอดไป

1.4 แผนและระยะเวลาในการดำเนินการ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความงามที่เกิดจากความเรียบง่าย” ข้าพเจ้ากำหนดแผน และ ระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น 2 ปี (24 เดือน) โดยกำหนดแผนการดำเนินงาน เป็นขั้นตอนดังนี้

1.5 วัตถุประสงค์

1.5.1 เพื่อสร้างผลงานศิลปะที่แสดงออกถึงความเรียบง่าย ความรู้สึกที่สงบ

1.5.2 เพื่อศึกษา ค้นคว้า แก้ปัญหาและพัฒนาการทำงานให้มีความสอดคล้องกันระหว่าง แนวความคิดกับวิธีการนำเสนอผลงานในรูปแบบของจิตรกรรม

แผนและระยะเวลาในการดำเนินการ ช่วงที่ 3 ระหว่างเดือนมิถุนายน 2552 – กันยายน 2552

ที่	แผนงาน	ช่วงที่ 3 (ระยะเวลาในการดำเนินการ)			
		มิ.ย. 52	ก.ค. 52	ส.ค. 52	ก.ย. 52
13	ปฏิบัติงานจิตรกรรม	←—————→			
14	ศึกษา และเก็บข้อมูลเพิ่มเติม				
15	นำเสนอผลงาน				←————→
16	นิทรรศการ ครั้งที่ 3 และสอบ วิทยานิพนธ์				←————→
17	จัดพิมพ์ วิทยานิพนธ์		←—————→		

1.6 วิธีการสร้างสรรค์

- 1.6.1 ค้นคว้าหาข้อมูลในทางทฤษฎีตามห้องสมุดต่างๆ
- 1.6.2 สร้างร่างภาพพร้อมลงสี
- 1.6.3 ทาสีรองพื้น
- 1.6.4 ร่างภาพลงบนเฟรมด้วยสีชอล์กที่ใช้สำหรับเขียนกระดานดำ
- 1.6.5 ปรับรูปแบบตามความต้องการด้วยการตัดทอนหรือเพิ่มเติมเพื่อให้เกิด
ความสมบูรณ์ของผลงาน
- 1.6.6 ตัดเส้นด้วยพู่กัน
- 1.6.7 ลงสีลงบนเนื้องานจนเสร็จสมบูรณ์ ด้วยกระบวนการเช็ดออก และเพิ่มปริมาณของ
เนื้อสี ทำให้ดูแล้วเกิดมิติ
- 1.6.8 เมื่อสีแห้งสนิทแล้วทำการตัดเส้นอีกครั้ง เพิ่มความคมชัดของผลงานให้เกิดความ
สมบูรณ์